

Az osztályozó vizsga tematikája történelemből

9. évfolyam

TÉMAKÖRÖK	TARTALMAK
Az őskor és az ókori Kelet	<p>Az emberré válás folyamata. Az élelemtermelés kialakulása. Az ősi hiedelemvilág. A folyamvölgyi kultúrák (Mezopotámia, Egyiptom, India, Kína). Városállamok és birodalmak. Vallás és kultúra az ókori Keleten.</p> <p><i>Kronológia:</i> Kr. e. 8000, Kr e 3000 körül, Kr e XVIII. sz., Kr e X. sz, Kr e 525</p> <p><i>Személyek:</i> Kheopsz, Hammurapi, Dávid, I. Dareiosz, Xerxész, Buddha, Konfuciusz.</p> <p><i>Fogalmak:</i> homo sapiens, őskőkor, újkőkor, mágia, bronzkor, vaskor, despotizmus, politeizmus, monoteizmus, állam, buddhizmus, brahmanizmus.</p> <p><i>Topográfia:</i> Rudabánya, Vértesszőlős, Mezopotámia, Egyiptom, Fönícia, Palesztina, Sumer, Asszíria, Perzsia, India, Kína, Babilon, Judea, Izrael, Jeruzsálem.</p>
Az ókori Görögország	<p>A krétai és a mükénéi kultúra. A polisz. A demokrácia kialakulása Athénban A spártai állam. A görög—perzsa háborúk. Athén és Spárta párharca. A görög hitvilág, művészet, tudomány és mindennapok. Nagy Sándor birodalma. A hellenizmus.</p> <p><i>Kronológia:</i> Kr.e. XIII. sz., Kr.e. 776, Kr.e. 594, Kr.e. 508, Kr.e. 490, Kr.e. 480, Kr.e. 431-404, Kr.e. 336-323.</p> <p><i>Személyek:</i> Szolón, Peiszisztratosz, Kleiszthenész, Miltiadész, Leonidasz, Themisztoklész, Periklész, Pheidiász, Hérodotosz, Thuküdidész, Szókratész, Platón, Arisztotelész, Nagy Sándor,.</p> <p><i>Fogalmak:</i> polisz, arisztokrácia, démosz, türannisz, eklészia, esküdtbíróóság, demokrácia, sztratégosz, cserépszavazás, filozófia, hellenizmus.</p> <p><i>Topográfia:</i> Athén, Spárta, Olümpia, Marathón, Thermopülai-szoros, Szalamisz, Spárta, Peloponnészosz, Makedónia, Alexandria.</p>

<p>Az ókori Róma</p>	<p>Róma városállamból birodalommá válik. A köztársaság virágkora és válsága. Az egyeduralkodó kialakulása. A császárság. Társadalom, államszervezet, hadsereg.</p> <p>A római hitvilág, művészet, tudomány és a jog. A mindennapi élet. A kereszténység kialakulása és elterjedése. A népvándorlás, az antik civilizáció felbomlása.</p> <p><i>Kronológia:</i> Kr.e. 753, Kr.e. 510, Kr.e. 367, Kr.e. 264-241, Kr.e. 218-201, Kr.e. 168, Kr.e. 48, Kr.e. 31, 313, 395, 476</p> <p><i>Személyek:</i> Hannibal, Cornelius Scipio, a Gracchus-testvérek, Marius, Sulla, Spartacus, Pompeius, Caesar, Antonius, Augustus, Traianus, Hadrianus, Diocletianus, Názáreti Jézus, Pál, Constantinus, Attila, Tacitus</p> <p><i>Fogalmak:</i> patrícius, plebejus, consul, senatus, dictator, néptribunus, provincia, senatori rend, lovagrend, triumvirátus, principatus, limes, legio, colonus, dominatus, zsinagóga, diaszpóra, apostol, egyház, püspök, zsinat.</p> <p><i>Topográfia:</i> Róma, Karthágó, Cannae, Actium, Pannónia, Jeruzsálem, Konstantinápoly, Aquincum, Sopianae, Savaria.</p>
<p>A korai feudalizmus története Európában</p>	<p>A Frank Birodalom kialakulása. A feudális gazdasági-társadalmi rend kialakulása. A Bizánci Birodalom fejlődése. Az iszlám és az arab világ. Az államalapítások kora Észak, Közép- és Kelet-Európában.</p> <p><i>Évszámok:</i> 622, 732, 800, 843, 962, 1054.</p> <p><i>Személyek:</i> Klodvig, Kis Pippin, Karolingok, Nagy Károly, Szent Benedek, Justinianus, Círill és Metód, I. (Nagy) Ottó, Mohamed,</p> <p><i>Topográfia:</i> Poitiers, Aachen, Konstantinápoly, Egyházi (Pápai) Állam, Kijev, Mekka, Cordoba, Bagdad.</p> <p><i>Fogalmak:</i> grófság, ortodox egyház, római katolikus egyház, pápa, szerzetes, kolostor, bencés rend, hűbérbirtok, jobbágy, robot, allódium, iszlám, Korán, kalifa.</p>
<p>A magyar nép története az államalapításig</p>	<p>Bevezetés a magyar őstörténet kutatásba. A magyar nép őstörténete és vándorlása. A honfoglalástól az államalapításig. Géza fejedelem és István király életműve.</p> <p><i>Évszámok:</i> 896, 955, 973, 997-1000-1038.</p>

	<p><i>Személyek:</i> Álmos, Árpád, I. István király, Géza fejedelem, Koppány, Imre herceg, Szent Gellért püspök.</p> <p><i>Topográfia:</i> Levédia, Etelköz, Vereckei-hágó, Augsburg, Pannonhalma, Esztergom.</p> <p><i>Fogalmak:</i> nomadizmus, kettős fejedelemség, nemzetség tözs, székely, kalandozások, szeniorátus, vármegye, ispán, tized.</p>
Mindennapi élet, életmódtörténet	<p><i>A tanév során az alábbi témák közül legalább kettőt kötelező feldolgozni. ☐ Az ember és a természet kapcsolata a mítoszokban. ☐ Tömegszórakoztatás az ókorban. ☐ Eltérő elméletek, mítoszok a magyarság őstörténetéről.</i></p>

A továbbhaladás feltételei

A tanulók legyenek képesek egyszerűbb tárgymásolatokat, íratlan forrásokról készült fényképeket, vázlatrajzokat (pl. régészeti lelőhelyről) forrásként értelmezni; rövid (kb. 10-20 sornyi) ókori forrásrészleteket feldolgozni. Tudjanak anyagot gyűjteni az iskolai könyvtárban és kisebb közkönyvtárakban tanári és könyvtárosi segítséggel megadott egyszerű témákhoz. Legyenek képesek egyszerű elbeszélő források kritikai elemzésére tanári irányítással, valós tartalmuk és belső ellentmondásaik felismerésére. Legyenek képesek jól felépített tanórai feleletekre, összefoglaló beszámolók előadására. Legyenek képesek alkalmazni a történetiségben a keresztény időszámítást. Tudjanak történelmi eseményeket, folyamatokat leolvasni a középiskolában használatos történelmi atlasz megfelelő lapjáról. Képesek legyenek történelmi jelenségek számszerűségének felbecsülésére vagy megmérésére történelmi térképen.

10. évfolyam

TÉMAKÖRÖK	TARTALMAK
Az érett középkor	<p>A középkori egyház és az uralkodói hatalom Európában. A lovagkor. A szabad költözésű jobbágyság és a vándormozgalmak A középkori városok. A középkor művelődése. Mindennapok a középkorban.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1066, 1095, 1122, 1215, 1278 <i>Személyek:</i> I. (Hódító) Vilmos, VII. Gergely, IV. Henrik, III. Ince, Habsburg Rudolf, Szent Ferenc, Szent Domonkos, Aquinói Szent Tamás. <i>Fogalmak:</i> Királyi udvar, kamara, kancellária, kiközösítés, zarándok, ereklye, keresztes hadjáratok, inkvizíció, eretnekség, kolduló rendek, városi önkormányzat, nyomásos gazdálkodás, hospes, céh, skolasztika, egyetem, lovagi kultúra, romanika, gótika. <i>Topográfia:</i> Szentföld, Velence, Flandria, Champagne, Párizs, Hanza városok, a levantei kereskedelem útvonala.</p>
Az Árpád-házi királyok kora	<p>Az új rend megszilárdítása. Szent László és Könyves Kálmán. III. Béla kora. Az Aranybulla és a tatárjárás. Gazdasági és társadalmi változások a XIII. században. Az Árpád-kori kultúra.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1077, 95, 1095, 1116, 1205, 1235, 1222, 1235, 70, 1241, 42, 1301 <i>Személyek:</i> I. László, Könyves Kálmán, III. Béla, Anonymus, II. András, IV. Béla <i>Fogalmak:</i> várnépek, várjobbágyok, bán, vajda, nádor, Szent Korona, regálé, báró, nemes, Aranybulla, familiaritás, székelyek, szászok, kunok <i>Topográfia:</i> Fehérvár, Pozsony, Horvátország, Erdély, Dalmácia, Szerémség, Muhi, Buda.</p>
A késő középkor	<p>Nyugat-Európa válsága (éhínség, járványok, háborúk). Itália, a humanizmus és a reneszánsz. Az angol és francia rendi monarchia felemelkedése. A német császárság és a pápaság hanyatlása. A közép- és kelet-európai régió. Az Oszmán Birodalom terjeszkedése.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1337-1453, 1389, 1410, 1415, 1453</p>

	<p><i>Személyek:</i> Lorenzo Medici, Machiavelli, Jeanne d'Arc, Tudor-ház, Husz János, Gutenberg, III. Iván, II. Mohamed, Ferdinánd, Izabella.</p> <p><i>Fogalmak:</i> rendiség, reneszánsz, humanizmus, husziták, szultán, szpáhi, janicsár, reconquista.</p> <p><i>Topográfia:</i> Firenze, Kasztília, Aragónia, Svájc, Prága, Rigómező,</p>
Magyarország a XIV—XV. században	<p>Károly Róbert és Nagy Lajos Társadalmi változások. Luxemburgi Zsigmond kora. Védekezés az oszmán-török terjeszkedés ellen. Hunyadi János. Hunyadi Mátyás uralkodása. Életformák a XV. századi Magyarországon. Kultúra és művelődés.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1308-42, 1342-82, 1351, 1387-1437, 1396, 1456, 1458-90,</p> <p><i>Személyek:</i> Csák Máté, Károly Róbert, Nagy Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, Hunyadi Mátyás, V. László, Vitéz János, Kinizsi Pál</p> <p><i>Fogalmak:</i> harmincad, kapuadó, szabad királyi város, bányaváros, mezőváros, úriszék, főnemes, köznemes, kilenced, ősiség, végvári rendszer, rendkívüli hadiadó, fekete sereg, Corvina.</p> <p><i>Topográfia:</i> Temesvár, Körmöcbánya, Selmecebánya, Besztercebánya, Visegrád, Havasalföld, Moldva, Kassa, Nikápoly, Nándorfehérvár, Szilézia, Bécs.</p>
Kora újkor (1490—1721)	<p>A nagy földrajzi felfedezések és következményei: az európai és Európán kívüli kultúrák találkozása, a gyarmatosítás. Az atlanti hatalmak felemelkedése. A modern világgazdasági rendszer kialakulásának kezdetei. Reformáció és katolikus megújulás. Az abszolutizmus. A modern állam kialakulása. A hatalmi viszonyok átrendeződése Európában Az angol forradalom. A parlamentáris monarchia kialakulása. A tudományos világkép átalakulása.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1492, 1517, 1588, 1618-48, 1640-49, 1689, 1701-1714</p> <p><i>Személyek:</i> Kolumbusz, Magellán, Vasco da Gama, V. Károly, Luther, Kálvin, Kopernikusz, Galilei, I. Erzsébet, II. Fülöp, Cromwell, Richelieu, XIV. Lajos, Nagy Péter</p>

	<p><i>Fogalmak:</i> gyarmatosítás, konkvisztádor, ültetvény, világkereskedelem, abszolutizmus, reformáció, protestáns, evangélikus, református, ellenreformáció, jezsuiták, barokk, manufaktúra, anglikán, puritan, Jognyilatkozat, merkantilizmus</p> <p><i>Topográfia:</i> Genf, Németalföld, Antwerpen, London, Versailles, portugál és spanyol gyarmatok</p>
Magyarország története a kora újkorban (1490—1711)	<p>A Jagelló-kor. A török hódoltság. A Habsburgok és a magyar rendek. Az Erdélyi Fejedelemség. Függetlenségi harcok és országegyesítő kísérletek: Bocskai István, Bethlen Gábor, és Zrínyi Miklós. A reformáció és a katolikus megújulás Magyarországon. Gazdasági és társadalmi változások. Népeség és környezet. A török kiűzése. A Rákóczi-szabadságharc.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1514, 1526, 1541, 1552, 1566, 1591, 1606, 1664, 1686, 1699, 1703, 11</p> <p><i>Személyek:</i> Dózsa György, II. Lajos, Szapolyai János, II. Szulejmán, Fráter György, Zrínyi Miklós, Báthory István, Károli Gáspár, Bocskai István, Bethlen Gábor, Pázmány Péter, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér), I. Lipót, Savoyai Jenő, II. Rákóczi Ferenc</p> <p><i>Fogalmak:</i> örökös jobbágyság, hajdú, hódoltság, kuruc, labanc, rendi konföderáció, trónfosztás</p> <p><i>Topográfia:</i> Mohács, Eger, Szigetvár, Sárospatak, Győr, Várad, Nagyszombat</p>
Mindennapi élet, életmódtörténet	<p><i>A tanév során az alábbi témák közül legalább kettőt kötelező feldolgozni.</i> ☐ Érdekérvényesítés és érdekvédelem a középkorban (kommunák, céhek, egyetemek). ☐ Éghajlat és történelem (pl. az ún. kis jégkorszak hatása). ☐ Bűn és bűnüldözés a középkorban. ☐</p>

A továbbhaladás feltételei

A tanulók ismerjék fel a tananyagban szereplő fontosabb középkori és kora újkorai tárgyi emlékeket, legyenek képesek azokat értelmezni élőszóban vagy írásban. Képesek legyenek a források és a tankönyvi szöveg egybevetésére, az eltérések okainak feltárására. Tudjanak néhány címből álló bibliográfiákat készíteni az iskolai és a közkönyvtárak felhasználásával kiselőadások, vitaindítók számára, tanári útmutatás alapján. Képesek legyenek történelmi folyamatokat, korszakokat felismerni, megkülönböztetni. Tudjanak jól felépített, szabadon előadott feleletet vagy előadást tartani történelmi témákról (lecke, fejezetrész, leckéken átívelő folyamatok, összehasonlítások stb.). Tudjanak ábrákat, térképeket és egyéb már tanult ismerethordozókat értelmezni élőszóban rövid felkészülés után. Legyenek képesek a világ-, az európai és a magyar történelem korszakainak szinkronban látására. Használják a tankönyvek, munkafüzetek kronológiáit. Képesek legyenek történelmi események, folyamatok részleteinek leolvasására a középiskolában használatos történelmi atlasz és a falitérkép megfelelő lapjáról. Tudják a tematikus történelmi térképek adatait összehasonlítani tanári segítséggel, s ebből következtetéseket levonni.

11. évfolyam

TÉMAKÖRÖK	TARTALMAK
A felvilágosodás kora (1721-1789)	<p>A felvilágosodás. A felvilágosult abszolutizmus Ausztriában és Poroszországban. Az orosz nagyhatalom. A XVIII. századi életviszonyok.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1740-48, 1756-63</p> <p><i>Személyek:</i> Nagy Frigyes, Nagy Katalin, Voltaire, Montesquieu, Rousseau, Diderot</p> <p><i>Fogalmak:</i> Enciklopédia, ráció, a hatalmi ágak megosztása, társadalmi szerződés, felvilágosodott abszolutizmus</p> <p><i>Topográfia:</i> Poruszország, Lengyelország, angol és francia gyarmatok Észak-Amerikában</p>
Magyarország újjászerveződése a Habsburg Birodalom keretei között (1711—1790)	<p>A magyar királyság a Habsburg Birodalomban. Demográfiai változások, az etnikai arányok átalakulása. A gazdaság és a társadalom képe. A felvilágosult abszolutizmus és a rendek összeütközése. A felvilágosodás és a nemzeti ébredés.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1740-80, 1767, 1777, 1780-1790</p> <p><i>Személyek:</i> III. Károly, Mária Terézia, II. József</p> <p><i>Fogalmak:</i> Helytartótanács, betelepítés, kettős vámrendszer, vallási türelem, állandó hadsereg</p> <p><i>Topográfia:</i> Határőrvidék, Bánát</p>

<p>A polgári átalakulás kora (1776-1849)</p>	<p>Az USA létrejötte. Az Egyesült Államok alkotmánya. A polgári forradalom Franciaországban. Az emberi és polgári jogok nyilatkozata. A napóleoni háborúk Európája. 1815 nemzetközi rendszere. Az ipari forradalom és társadalmi hatásai. Forradalmi hullámok a XIX. század első felében. A XIX. század eszméi. Az ipari forradalom hatásai az életkörülményekre és a környezetre.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1776, 1783, 1789, 1794 1804-15, 1830, 1848</p> <p><i>Személyek:</i> Washington, Jefferson, XVI. Lajos, Danton, Robespierre, Metternich, Napóleon, Watt, Stephenson, Marx</p> <p><i>Fogalmak:</i> nacionalizmus, liberalizmus, szocializmus, konzervativizmus, alkotmány, polgári szabadságjogok, parlamenti rendszer, emigráció, reakció, terror, kapitalizmus, tőkés, proletár</p> <p><i>Topográfia:</i> Vendée, Waterloo</p>
<p>A polgárosodás kezdetei Magyarországon (1790-1847)</p>	<p>A francia forradalom és a napóleoni háborúk hatása Magyarországon. Az átalakuló társadalom — nemesi, paraszti és városi életformák. Új elemek és elmaradottság a gazdaságban. A reformmozgalom kibontakozása, a polgárosodás fő kérdései. A nemzetiségi kérdés. A reformkori művelődés, kultúra.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1795, 1825, 1830, 1832-36, 1844</p> <p><i>Személyek:</i> Martinovics, Kazinczy, Kölcsey, Deák, Eötvös, Kossuth, Batthyányi Lajos, Széchenyi István, Wesselényi</p> <p><i>Fogalmak:</i> reform, polgári átalakulás, cenzúra, államnyelv, örökváltság, közteherviselés, érdekegyesítés, védővám</p> <p><i>Topográfia:</i> Pest-Buda, Fiume, Vaskapu</p>

<p>Forradalom és szabadságharc Magyarországon (1848-1849)</p>	<p>A forradalom és szabadságharc nemzetközi keretei. A pozsonyi országgyűlés. A pesti forradalom. Az áprilisi törvények. A forradalom első nehézségei: a nemzetiségek mozgalmi A nemzeti önvédelem megszervezése és a tavaszi hadjárat. A Függetlenségi Nyilatkozat és a nemzetközi viszonyok. A szabadságharc bukása.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1848. III. 15., IV. 11., IX. 29., 1849. IV. 6., IV: 14., V. 21., VIII. 13., X. 6.</p> <p><i>Személyek:</i> Jókai, Petőfi, Görgey, Klapka, Bem, Damjanich, Jelacic, Windischgraetz, Haynau</p> <p><i>Fogalmak:</i> márciusi ifjak, nemzetőrség, felelős kormány, jobbágyfelszabadítás, választójog, függetlenség, nemzetiségi törvény, kormánybiztos <i>Topográfia:</i> Pákozd, Kápolna, Isaszeg, Komárom, Segesvár, Arad.</p>
<p>A nemzetállamok és az imperializmus kora (1849-1914)</p>	<p>Gazdasági és társadalmi változások a fejlett országokban, a második ipari forradalom Az egységes Olaszország és Németország kialakulása. A krími háború. Polgárháború az Amerikai Egyesült Államokban. Gyarmatosítás: a brit, a francia és az orosz gyarmatbirodalom. Kína és Japán. A „keleti kérdés” és a Balkán. A munkásság politikai erővé szerveződése. Hatalmi viszonyok, katonai-politikai szövetségek a századfordulón. A művelődés új keretei.</p> <p><i>Évszámok:</i> 1853-56, 1861-65, 1866, 1870, 1871, 1882, 1907</p> <p><i>Személyek:</i> III. Napóleon, I. Miklós, Cavour, Garibaldi, Bismarck, Viktória királynő, Lenin, Lincoln.</p> <p><i>Topográfia:</i> Krím-félsziget, Piemont, Német Császárság, Szezi-csatorna, Panama-csatorna, Elzász-Lotaringia</p> <p><i>Fogalmak:</i> Internacionálé, keresztényszocializmus, szociáldemokrácia, centrum, periféria, részvénytársaság, monopólium, középosztály, civil társadalom, bolsevik, anarchizmus, szakszervezetek.</p>

<p>A polgárosodás kibontakozása Magyarországon (1849-1914)</p>	<p>A megtorlás, a Bach-rendszer kiépítése. A passzív ellenállás. A kiegyezés megszületése. Gazdasági és társadalmi fejlődés a dualizmus korában. Népességnövekedés. A nemzetiségi kérdés. A zsidóság emancipációja. Asszimiláció és kivándorlás. A városiasodás. A tudományos és művészeti élet fejlődése. Pártok és pártküzdelmek. A szocialista és agrárszocialista mozgalmak. A dualizmus válsága a XX. század elején.</p> <p><i>Évszámok:</i> 1849. október 6., 1867, 1868, 1875-90, 1896</p> <p><i>Személyek:</i> Ferenc József, Haynau, Deák Ferenc, Andrássy Gyula, Tisza Kálmán, Baross Gábor, Tisza István, Jászi Oszkár.</p> <p><i>Topográfia:</i> Bosznia-Hercegovina, Budapest, Osztrák—Magyar Monarchia.</p> <p><i>Fogalmak:</i> passzív ellenállás, kiegyezés, horvát kiegyezés, dualista monarchia, közös ügyek, millennium, úri középosztály, népoktatás, kispolgár, nagypolgárság, kivándorlás, asszimiláció, állami anyakönyvezés.</p>
<p>Mindennapi élet, életmódtörténet</p>	<p><i>A tanév során az alábbi témák közül legalább kettőt kötelező feldolgozni</i></p> <p>. ☐ A hatalmi ágak kialakulása és működése a kora újkortól napjainkig. Monarchiában. ☐ A modern városfejlődés. ☐</p>

A továbbhaladás feltételei

Legyenek képesek a források, és a tankönyvi szöveg egybevetésére. Tudjanak bibliográfiákat készíteni az iskolai és közkönyvtárak, felhasználásával kiselőadások, vitaindítók céljára. Tudjanak jól felépített, szabadon előadott feleletet tartani történelmi témákról. Tudjanak ábrákat, térképeket és egyéb ismert és új ismerethordozókat értelmezni élőszóban, rövid felkészülés után. Tudjanak méréseket és becsléseket készíteni a térképen önállóan vagy szaktanári segítséggel (lakosság szám, népsűrűség, gazdasági fejlettség). Tudják a térképen ábrázolt jelenségeket beépíteni szóbeli és írásbeli feladatok megoldásába.

12. évfolyam

TÉMAKÖRÖK	TARTALMAK
Az első világháborútól a nagy gazdasági válságig (1914-1929)	<p>Az első világháború kirobbanása, jellege, története. A Párizs környéki békék. Az orosz forradalmak. A bolsevik pártállam kiépítése. Az olasz fasizmus. A parlamentáris rendszerek . A gazdaság és a társadalom új jelenségei, a fejlett világban. A női emancipáció.</p> <p><i>Évszámok.</i> 1914-18, 1917, 1919, 1922, 1925</p> <p><i>Személyek:</i> Sztálin, Trockij, Wilson, Clemenceau, Stresemann, Mussolini</p> <p><i>Topográfia:</i> Szarajevó, Marne, Somme, Pétervár, Szerb-Horvát-Szlovén Királyság, Csehszlovákia, Lengyelország, balti államok</p> <p><i>Fogalmak:</i> villámháború — állóháború, központi hatalmak, szovjet, fasizmus, korporatív állam, egypártrendszer, kollektivizálás, GULAG, kisantant, kisebbségvédelem</p>
Az első világháború és következményei Magyarországon. A Trianon utáni ország élete (1914—1931)	<p>Magyarország részvétele a világháborúban. A forradalmak és az ellenforradalom. A trianoni béke. Hatása a gazdaságra, társadalomra, az etnikai viszonyokra. A határon túli magyarság sorsa. A Horthy rendszer konszolidációja. A művelődési viszonyok.</p> <p><i>Évszámok:</i> 1914.július 2., 1918.október 31., 1918.november 3., 1919.március 21., augusztus 1., 1920, június 4., 1921-31</p> <p><i>Személyek:</i> Károlyi Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, Bethlen István, Klebelsberg Kunó, Peyer Károly</p> <p><i>Topográfia:</i> Doberdó, trianoni Magyarország, Piave</p> <p><i>Fogalmak:</i> proletárdiktatúra, vörös- és fehérterror, numerus clausus, antiszemitizmus, irredentizmus, revízió, társadalombiztosítás, konszolidáció</p>

<p>A nagy gazdasági válságtól a második világháború végéig (1929-1945)</p>	<p>Az 1929 —33-as világgazdasági válság. Válságkezelés a nyugati demokráciákban. A nemzetiszocializmus hatalomra jutása és működési mechanizmusa. A sztálini diktatúra a 30-as években. A második világháború története. A szövetségesek győzelme, a háború jellege.</p> <p><i>Évszámok:</i> 1929, 1933, 1936, 1938, 1939.szeptember 1., 1941.június 22., 1944.június 6., 1945.május 9., augusztus 6., szeptember 2.</p> <p><i>Személyek:</i> Roosevelt, Hitler, Churchill, Rommel, Montgomery, Zsukov, Eisenhower, De Gaulle</p> <p><i>Topográfia:</i> Brit Nemzetközösség, Leningrád, Pearl Harbor, Midway, Sztálingrád, Auschwitz, Hiroshima, El-Alamein, Kurszk, Normandia</p> <p><i>Fogalmak:</i> tőzsde, túltermelési válság, tervgazdálkodás, totális diktatúra, nemzetiszocializmus, Führer-elv, koncentrációs tábor, népiirtás, holocaust, partizán, totális háború, antifasiszta koalíció.</p>
<p>Magyarország a gazdasági válságtól a második világháborús összeomlásig (1931—1945)</p>	<p>Gazdasági válság és jobbratulódás a belpolitikában. A revíziós külpolitika eredményei. Magyarország háborús részvétele. A német megszállás, a holocaust Magyarországon, a nyilas hatalomátvétel. Magyarország szovjet felszabadítása és megszállása.</p> <p><i>Évszámok:</i> 1938.november 2., 1939.március 15., 1940.augusztus 30., 1941.június 26., 1943.január, 1944.március 19., 1944.október 15., 1944.december 21., 1945 .április.</p> <p><i>Személyek:</i> Bajcsy-Zsilinszky Endre, Gömbös Gyula, Teleki Pál, Szálasi Ferenc, Bárdossy László, Kállay Miklós</p> <p><i>Topográfia:</i> Felvidék, Újvidék, Kárpátalja, Voronyezs, Donkanyar</p> <p><i>Fogalmak:</i> nyilasmozgalom, zsidótörvények, hadigazdaság, gettó, deportálás, munkaszolgálat, hadifogság</p>

<p>A jelenkor (1945— napjainkig)</p>	<p>Hidegháborús szembenállás a II. világháború után. A fejlett piacgazdaság, a demokratikus berendezkedés országai. Az európai integráció története. A „harmadik világ”. A szocialista rendszerek kialakulása, fejlődése és kudarca. A közel-keleti konfliktusok. A távol-keleti régió. Az emberiség az ezredfordulón: a globális világ és problémái.</p> <p><i>Évszámok:</i> 1947, 1948, 1949, 1956, 1957, 1961, 1968, 1975, 1991</p> <p><i>Személyek:</i> Nehru, Gandhi, Mao Ce-tung, Truman, Adenauer, Hruscsov, Kennedy, Brandt, Walesa, Reagan, Gorbacsov</p> <p><i>Fogalmak:</i> vasfüggöny, hidegháború, fegyverkezési verseny, szociális piacgazdaság, európai integráció, harmadik világ, globális világ, enyhülési politika.</p> <p><i>Topográfia:</i> NSZK, NDK, Kuba, Korea</p>
<p>Magyarország a második világháború után (1945 — napjainkig)</p>	<p>A háborús károk felszámolása. A demokratikus közélet kiépítésének kísérlete. A párizsi békeszerződés. A határon túli magyarság sorsa. A kommunista diktatúra kiépítése. A forradalomhoz vezető út. Az 1956-os forradalom és szabadságharc. A Kádár rendszer kiépülése: megtorlás és diktatúra. Az életmód átalakulása. Demográfiai változások. A rendszerváltozás.</p> <p><i>Évszámok:</i> 1947.február 10., 1948, 1949, 1953, 1956.október 23., november 4., 1968, 1989.október 23., 1990, 1991</p> <p><i>Személyek:</i> Mindszenty József, Nagy Ferenc, Rákosi Mátyás, Kádár János, Nagy Imre, Antall József, Göncz Árpád</p> <p><i>Fogalmak:</i> háborús bűnös, népbíróság, jóvátétel, kitelepítés, lakosságcsere, beszolgáltatás, pártállam, földosztás, internálás, munkástanács, ellenzéki mozgalmak, reformszocializmus</p>
<p>Mindennapi élet, életmódtörténet</p>	<p><i>A tanév során az alábbi témák közül legalább kettőt kötelező feldolgozni</i> Fogyasztói társadalom és az ökológia, a fenntartható fejlődés. HA média Magyarországon. □</p>